

We Lwowie, dnia 31. sierpnia 1907.

Aleg 284

Sprawozdanie

Wydziału krajowego o krajowej sprzedaży soli.

Wysoki Sejmie!

Na posiedzeniu z dnia 11. marca 1907 powziął Wysoki Sejm na wniosek komisji solnej z d. 5. marca 1907 L. 1795 następujące uchwały w sprawie krajowej sprzedaży soli:

1. Sprawozdanie Wydziału krajowego w przedmiocie sprzedaży soli Sejm przyjmuje do wiadomości.
 2. Sejm wzywa c. k. Rząd, ażeby przyznał Wydziałowi krajowemu dłuższy kredyt niż półroczny w rachunku sprzedaży soli kamiennej.
 3. Sejm wzywa c. k. Rząd, ażeby utrzymywane dotąd pod zarządem c. k. kolei państwowej magazyny dla sprzedaży soli na niektórych stacyach c. k. kolei państwowych, zwinął i odstąpił tę sprzedaż Wydziałowi krajowemu.
 4. Sejm wzywa c. k. Rząd, ażeby przyznał Wydziałowi krajowemu galicyjskiemu odpowiedni kontyngent soli do poboru z c. k. saliny w Kaczyce na Bukowinie.
 5. Sejm ponawia wezwanie, ażeby c. k. Rząd starał się o ogólne zniżenie cen soli, tak warzonki, jakoteż i soli bydłcej.
 6. Sejm wzywa c. k. Rząd, ażeby nie ustawał w staraniach o zaprowadzenie w Galicyi fabrykacyi skoncentrowanych soli potasowych — ewentualnie przy współdziałaniu Wydziału krajowego.
 7. Sejm wzywa c. k. Rząd, ażeby przyzwolił na pewne świadczenia c. k. salin na rzecz tych gmin, w których żupy solne istnieją.
 8. Sejm upoważnia Wydział krajowy do udzielenia adjunktowi p. Ludwikowi Marcinkiewiczowi z funduszu solnego zaliczki na płacę w kwocie 4.000 koron, spłacalnej w 120 ratach miesięcznych i zabezpieczonej policą asekuracyjną.
 9. Sejm przyznaje p. Maryi Gerard-Festenburgowej, wdowie po urzędniku krajowego Zarządu sprzedaży soli, jednorazowy dar z łaski w kwocie 400 koron.
 10. Petycyje Ls. 214 i 234 gmin Hołyn i Kropiwnik w sprawie pozwolenia na czerpanie surowicy solnej hodowcom bydła z tychże gmin, odstępuje się c. k. Rządowi do uwzględnienia.
- Na posiedzeniu z dnia 7. marca 1907 uchwalił Wysoki Sejm w załatwieniu sprawozdania komisji solnej o wniosku p. Merunowicza, co następuje:

1. Sejm poleca Wydziałowi krajowemu ponownie, aby wdrożył z c. k. Rządem układy, zmierzające do objęcia galicyjskich salin przez Wydział krajowy w zarząd lub dzierżawę, z ustanowieniem takich warunków, któreby ani uszczuplały dochodów Skarbu Państwa z kopalń i warzeln, ani też nie naruszały urzędzeń monopoli solnego.

2. Sejm wzywa c. k. Rząd, aby sprawę oddania w zarząd lub dzierżawę krajowi kopalń i warzeln solnych w Galicyi jak najprzychylniej traktował.

W wykonaniu uchwały od 2. wystosował Wydział krajowy dnia 31. maja 1907 L. 114.721 pismo do c. k. krajowej Dyrekcyi Skarbu, w którym przedstawił korzyści, płynące dla ludności z powodu wprowadzenia opakowania soli kamiennej, mielonej, w kilogramowe kartony i następnie w dziesięciokilogramowe pakiety — a zarazem zysk, jaki z tego powodu może mieć c. k. Skarb z powodu umożliwienia mu wzniesienia drogiej produkcji kruchów solnych — i prosił o przyznanie na cele opakowania soli kamiennej jednorocznego kredytu. Wydział krajowy nie wątpi, że prośba ta zostanie uwzględniona, poczem będzie można przedsięwziąć energiczniejsze kroki celem dokonania w zachodniej części kraju podobnej organizacji sprzedaży soli, jaka istnieje obecnie we wschodniej części kraju.

Umożliwienie opakowania soli kamiennej na szerszą miarę, niż się to obecnie dzieje, jest tem ważniejsze dla organizacji sprzedaży soli, że c. k. kolej państwowa, której organ, tj. Biuro solne, konkuruje z nami w sprzedaży soli, przy tej szkodliwej dla naszych urzędzeń działalności Biura obstaje.

Na pismo nasze z dnia 16. listopada 1906 L. 114.600, o którym Wydział krajowy wspomniał już w swoim ostatnim sprawozdaniu, a które zawierało propozycje korzystne dla obu stron, najkorzystniejsze zaś dla ludności, nie otrzymaliśmy dotąd odpowiedzi, pomimo, że pismem z dnia 26. marca 1907 L. 31.278 zwróciliśmy się z prośbą do JE. Pana Ministra kolei o przyspieszenie decyzji.

Szkody, jakie dla organizacji krajowej sprzedaży soli płyną z powodu konkurencji Biura solnego kolejowego, zwiększają się z każdym dniem i utrudniają wprowadzenie w zachodniej części kraju tych zarządzeń, które w 50-ciu powiatach wschodnio-galicyjskich dały pomyślne rezultaty. Wprowadzenie opakowania soli po taniej cenie umożliwiłoby pokonanie wszelkiej konkurencji, dlatego będzie Wydział krajowy dokładał wszelkich starań, aby przekonać c. k. Ministerstwo skarbu, że spełnienie jego prośby w sprawie przyznania jednorocznego kredytu, będzie krokiem do obniżenia ceny soli w drobnej sprzedaży, którego ludność z tak wielką niecierpliwością oczekuje i o które przy każdej sposobności czy sama, czy też przez swoje reprezentacje natarczywie się upomina.

W sprawie konkurencji solą kaczyczką nastąpił zwrot ku lepszemu — mianowicie bukowiński Zarząd sprzedaży soli nawiązał z galicyjskim Zarządem rokowania, które mogą doprowadzić do wzajemnie korzystnego ułożenia się stosunków między obu krajami. Wydział krajowy postanowił pertraktacje te dalej prowadzić — gdyby nie doprowadziły one do pożądaných rezultatów, byłby Wydział krajowy zmuszony żądać przyznania sobie kontyngentu soli w salinie kaczyczej, podobnie, jak Wydział krajowy bukowiński ma przyznany kontyngent soli kossowskiej.

Sprawa fabrykacji skoncentrowanych soli potasowych ze współudziałem Wydziału krajowego, wiąże się ściśle ze sprawą poszukiwań za pokładami tych soli. Obecnie rezultaty tych poszukiwań, jak to wypływa z pisma krajowej Dyrekcyi Skarbu z dnia 26. lutego 1907 L. 1042/pr., nie są tego rodzaju, aby można było sprawę założenia fabryki koncentrowanych nawozów potasowych brać pod rozwagę — odkrywki bowiem obecne tych soli dałyby tyle materiału surowego, żeby go zaledwie wystarczyło na zapewnienie dwu- lub trzyletniego trwania fabryki. Jak długo poszukiwania innych rezultatów nie dadzą, tak długo nie będzie mógł Wydział krajowy wystąpić z jakimikolwiek bądź konkretnymi wnioskami.

Uchwały Wysokiego Sejmu w sprawie obniżenia ceny soli jadalnej i bydlęcej, jak również w sprawie świadczeń ze strony c. k. Skarbu dla tych gmin,

w których mieszczą się żupy solne, zostały zakomunikowane c. k. Rządowi — uchwały pod 8 i 9 wymienione, zostały przez Wydział krajowy wykonane.

W odpowiedzi na zakomunikowane c. k. Rządowi uchwały Wysokiego Sejmu, powzięte na posiedzeniu z dnia 7. marca 1907 w sprawie wniosku posła Merunowicza, a zawierające wezwanie do c. k. Rządu, aby oddał saliny galicyjskie w zarząd lub dzierżawę kraju, oznajmiło nam c. k. Ministerstwo Skarbu dnia 23. maja br. L. 35.872, że nie może zmienić zajętego w tej sprawie stanowiska, określonego reskryptem swoim z dnia 16. lutego 1907 L. 9.179, a mianowicie, że c. k. Skarb nie zamierza wcale ograniczać zarządu państwowego przy salinach.

Do sprawozdania tego załącza % Wydział krajowy zamknięcie rachunków funduszu solnego za r. 1906.

Zamykając niniejsze sprawozdanie, wnosi Wydział krajowy:

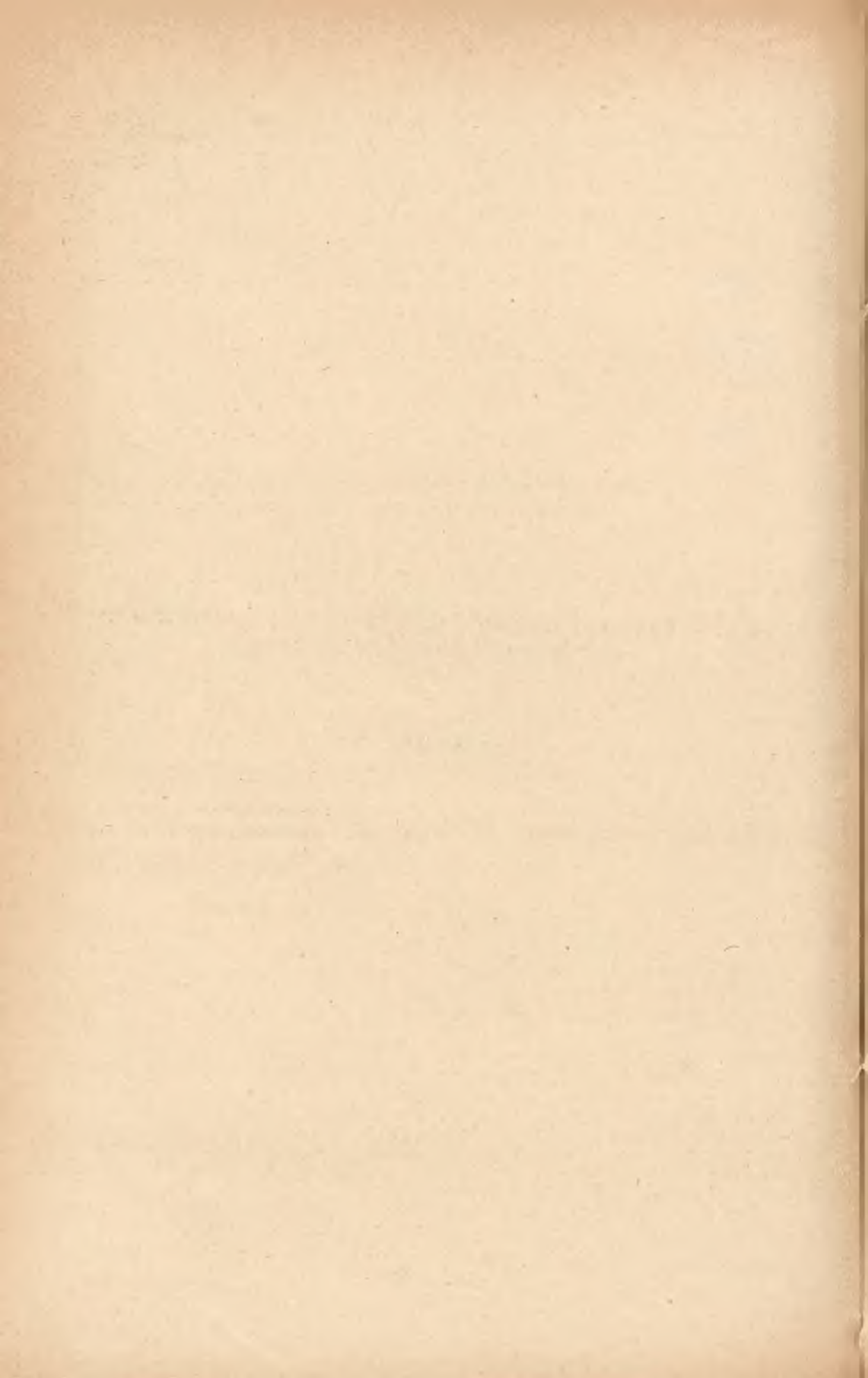
Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Sprawozdanie Wydziału krajowego o krajowej sprzedaży soli przyjmuje Sejm do wiadomości.

**Z Rady Wydziału krajowego Królestwa Galicyi i Lodomeryi wraz
z Wielkiem Księstwem Krakowskiem.**

Marszałek krajowy:
St. Badeni, w. r.

Sprawozdawca:
Dr. Władysław Jahl, w. r.
Członek Wydziału krajowego.

A l e g a t y

do sprawozdania Wydziału krajowego

L. 86.736 907.

Zamknięcie rachunku zysków

Winien.

Fundusz sprze-

S t r a t y.

	K	g.	K	g.
Za zakupno soli warzonki	9,062.118	—	—	—
" " " kamiennej	2,127.016	03	—	—
" " " bydlęcej	154.815	84	—	—
" " kainitu	155.711	40	—	—
	11,499.661	27	—	—
" kainit dany stacyom doświadczalnym	—	—	1.328	94
" płace	—	—	85.748	07
" honorarium urzędników kasy krajowej za prowadzenie głównej kasy solnej	1.600	—	—	—
" remuneracye i zapomogi urzędników, służby kolejowej i pocztowej	13.377	—	14.977	—
" koszta podróży i zastępstwa urzędników	—	—	17.844	65
" potrzeby kancelaryjne	—	—	4.567	71
" porta i telegramy	—	—	4.953	80
" stemple do weksli	—	—	13.934	84
" koszta spedycyi	—	—	595.795	81
" najem i utrzymanie magazynów	—	—	—	—
" koszta rozsyłki produktów solnych między salinami, dostawa worów i maszynek	—	—	7.151	45
" bonifikacye	—	—	4.493	97
" rozmaite wydatki	—	—	11.498	97
			20.915	61
Odpisy:				
1. urządzenie biur	—	—	785	98
2. zakupno maszynek i utrzymanie	—	—	2.872	38
3. wory	—	—	9.319	93
4. straty na magazynowaniu soli	—	—	497	30
5. odpisy z rachunku różnych dłużników	—	—	498	60
6. budowa domu spedycyjnego w Kosowie	—	—	543	30
7. kupno realności w Łanczynie	—	—	6.067	71
Nadwyżka dochodu w r. 1906	—	—	68.813	07
	—	—	872.609	09

i strat z dniem 31. grudnia 1906 r.

daży soli.

Ma.

Z y s k i.

	K	g.	K	g.
Reszta nadwyżki dochodu z roku 1905	—	—	3.100	04
Ze sprzedaży soli warzonki	9,607.074	84	—	—
„ „ „ kamiennej	2,165.756	69	—	—
„ „ „ bydłowej	159.549	82	—	—
„ „ „ kainitu	175.395	39	—	—
	<u>12,107.776</u>	<u>74</u>	608.115	47
Za zwroty kosztów załadowania	—	—	6.222	35
„ grzywny pieniężne od zastępców	—	—	443	52
„ sprzedane druki	—	—	570	30
„ rozmaite dochody	—	—	1.408	74
„ tablice	—	—	108	08
„ odsetek od kredytów i papierów wartościowych	—	—	252.640	59
			<u>872.609</u>	<u>09</u>
1. Stan funduszu emerytalnego solnego z dnia 1. grudnia 1906:				
gotówką	45.000	— K		
efektami (nom. wart.)	<u>228.965</u>	<u>94</u> „	273.965	94
2. Stan funduszu rezerwowego solnego z dnia 31. grudnia 1906:				
gotówką	230	12 K		
efektami (nom. wart.)	<u>34.200</u>	<u>—</u> „	34.430	12
Nadto wynosi pożyczka z tego funduszu udzielona funduszowi obrotowemu na zakupno młynów solnych w Bochni i Wieliczce 144.028 ⁵⁸ Kor.				

Alegat 2. do sprawozdania Wydziału krajowego LW 86.736.907.

Zestawienie porównawcze dochodów i wydatków

Dochody.

Poszczególnienie	1905 r.		1906 r.		Więcej		Mniej	
	K.	g.	K.	g.	K.	g.	K.	g.
Ze sprzedaży produktów solnych	560.885	85	608.115	47	47.229	62	—	—
" " tablic	153	56	108	08	—	—	45	48
" " druków	721	17	570	30	—	—	150	87
Z grzywien od zastępców	253	26	443	52	190	26	—	—
Z odsetek od kredytów, rachunków bieżących i papierów wartościowych	262.025	49	252.640	59	—	—	9.384	90
Z drobnych nadpłat	—	253	—	—	—	—	—	253
Zwroty kosztów załadowania	6.086	05	6.222	35	136	30	—	—
Różne drobne dochody	700	02	964	62	264	60	—	—
Zwroty ubezpieczenia magazynów, zapasów soli i robotników	159	14	156	25	—	—	—	289
Ze sprzedaży worów	6.644	41	—	—	—	—	6.644	41
Zwroty za formy na sól	—	—	287	87	287	87	—	—
Reszta nadwyżki dochodów z r. 1905	330	78	3.100	04	2.769	26	—	—
W roku 1906 mniej o	887.962	26	872.609	09	50.877	91	16.231	08
	34.646	88	—	—	—	—	34.646	88

krajowego funduszu sprzedaży soli za lata 1905 i 1906.

Wydatki.

Poszczególnienie	1905 r.		1906 r.		Więcej		Mniej	
	K.	g.	K.	g.	K.	g.	K.	g.
Za kainit dany stacyom doświadczalnym	1.805	07	1.328	94	—	—	476	13
„ zapomogi pogorzelncom i dary z łaski	400	—	100	—	—	—	300	—
„ opusty i odszkodowania	948	—	—	—	—	—	948	—
„ sprostowanie rachunków	15	39	77	60	62	21	—	—
„ stemple do weksli	13.388	18	13.934	84	546	66	—	—
„ koszta spedycyi	580.604	16	595.795	81	15.191	65	—	—
„ najem, budowę i utrzymanie magazynów	7.023	25	7.151	45	128	20	—	—
„ płace	81.090	35	85.748	07	4.657	72	—	—
„ remuneracye i zapomogi:								
1. honorarium urzędników kasy krajowej								
jako kasy solnej	1.600	—	1.600	—	—	—	—	—
2. remuneracye i zapomogi urzędników								
oraz służby pocztowej, salinarnej, te-								
legraficznej i t. d.	10.411	—	13.377	—	2.966	—	—	—
„ koszta podróży i zastępstwa urzędników	9.966	63	17.844	65	7.878	02	—	—
„ potrzeby kancelaryjne i czynsze	5.364	56	10.653	56	5.289	—	—	—
„ porta i telegramy	4.414	84	4.953	80	538	96	—	—
„ koszta rozsyłki produktów solnych mię-								
dzy salinami, przewóz maszynek i worów	1.063	24	4.493	97	3.430	73	—	—
„ bonifikacye	5.985	52	11.498	97	5.513	45	—	—
„ ubezpieczenie zapasów soli i robotników	3.089	60	4.558	90	1.469	30	—	—
„ podatek od kuponów i stemple do ra-								
chunków	1.345	16	1.172	66	—	—	172	50
„ koszta stempli, podań, planów, zastęp-								
stwo adwokatów	22	84	1.170	76	1.147	92	—	—
„ użycie telefonu	100	—	100	—	—	—	—	—
„ opał, światło i sprzątanie biur	499	20	1.073	74	574	54	—	—
„ koszta zrealizowania legitymac. kolej.	96	—	105	60	9	60	—	—
„ przykup książek	5	—	30	40	25	40	—	—
„ koszta manipulacyi i prowizyi pocztowej								
kasy oszczędności	2.823	14	2.848	54	25	40	—	—
„ rozmaite drobne wydatki	2.513	85	2.411	07	—	—	102	78
„ odpisy z rachunków różnych dłużników	491	—	—	—	—	—	491	—
„ wory	—	—	9.319	93	9.319	93	—	—
„ urządzenie biur (inwentarz)	1.301	90	785	98	—	—	515	92
„ kupno realności w Łanczynie	—	—	6.067	71	6.067	71	—	—
Odpisane zaliczki	—	—	421	—	421	—	—	—
Sensalne Banku krajowego	10	98	5	97	—	—	5	01
Maszynki do zaszywania kartonów	4.480	67	2.872	38	—	—	1.608	29
Straty na magazynowaniu produk. solnych	1.166	99	497	30	—	—	669	69
Formy na sól topkową	—	—	500	—	500	—	—	—
Roboty introligatorskie	441	60	621	36	179	76	—	—
Kupno parceli pod budowę domu spedycyj-								
nego w Kosowie	2.100	—	543	30	—	—	1.556	70
Prowizya Banku Bialsko-Bielskiego	1.232	62	—	—	—	—	1.232	62
Podatek od młyna	—	—	130	76	130	76	—	—
	744.862	22	803.796	02	66.073	92	7.140	12
W r. 1906 mniej o	58.933	80	—	—	—	—	58.933	80

